Diarienummer: UN-2026/8
Handläggare: Maria Nordanberg, Förvaltningsekonom

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Skolpeng för grundskola budgetår 2025

Förslag till beslut

1. Bidrag för budgetår 2025 fastställs för förskoleklass, åk 1-5, åk 6-9, fritidshem, fritidsklubb, Svenska 2 och individintegrerad elev enligt styrkort 1, 2 och 3.
2. Beslutet anmäls till kommunstyrelse

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden beslutade den 17 oktober 2023 (UN-2023/195) att föreslå för kommunstyrelsen att flytta del av lokalkostnaderna för kommunala verksamheter till Lokalförsörjning, Fritid och Kultur eller Kommunfastigheter med syfte att frigöra medel från lokalersättning för fristående verksamheter till elevpeng. Kommunstyrelsen beslutade den 12 april 2024 (KS-2023/551) att godkänna en förändrad hyresmodell för grundskola och att beakta det i Mål och budget 2025. I Mål och budget 2025 flyttades 25 175 tkr från utbildningsnämnden till KS (Lokalförsörjning) som avsåg lokalkostnaden för de fyra grundskolorna Adolfsbergsskolan, Högåsskolan, Lagga skola och Långhundra skola under den tid som inte är skoltid. De ekonomiska konsekvenserna av det blev att lokalpengen per elev till fristående grundskolor 2025 minskade med mellan -24 % och -33 % och det frigjorde medel till elevpengen som kunde höjas med 6,7 % för fristående och externa grundskolor. Men sammantaget gav det en minskning av den totala pengen inkl lokaler till fristående och externa grundskolor med -1,7 % för åk 1-5, -0,8 % för åk 6-9 och -4,5 % för fritidshem samt en liten ökning med 0,2 % för förskoleklass. Elevpengen för de kommunala grundskolorna i Knivsta ökade med i snitt 7,1 %.

Den skolpeng som utbildningsnämnden beslutade om för 2025 i december 2024 överklagades till förvaltningsrätten i januari 2025 och 5 december 2025 föll domen (UN-2025/1) som upphäver beslutet om skolpengen för 2025. I domen beskrivs att kommunen införde den nya hyresmodellen eftersom de kommunala grundskolorna missgynnades av den tidigare hyresmodellen genom att resursfördelningen mellan kommunala och fristående skolor blev snedvriden på grund av en hög andel nya skolfastigheter för de kommunala skolorna. Det finns enligt förvaltningsrättens mening inga hinder mot att kommunen hyr ut skolans lokaler när de inte används för

undervisning och därmed får en intäkt som kan räknas bort från kommunens lokalkostnader. Det framgår dock inte av vad kommunen har anfört, eller i övrigt av handlingarna i målet, att kommunen har haft eller budgeterat att den kommer att få intäkter för uthyrning av skollokalerna. Att kommunen väljer att redovisa delar av kostnaderna för skollokaler på en annan nämnd än utbildningsnämnden innebär inte att kommunen inte har haft kostnaden eller att den inte är att hänföra till skolan. Hela kommunens kostnad för grundskolelokaler skulle därmed ha legat till grund för beräkningen av ersättning till de fristående skolorna.

Under 2025 har ingen uthyrning skett av de aktuella lokalerna på den tid som inte är skoltid. Som förvaltningsrätten skriver kan Knivsta kommun räkna bort eventuella intäkter från uthyrning av lokalerna från kommunens lokalkostnader men om det skulle ske skulle det uppgå till en betydligt lägre summa än 25 mkr.

Efter att domen fastställdes har nya styrkort och skolpeng för 2025 tagits fram. I årsbokslutet för 2025 görs en reservering för den förändrade skolpengen 2025 med en negativ resultateffekt på 3,9 mkr. Under 2026 rättas resursfördelningen retroaktivt avseende 2025 för samtliga skolor med elever folkbokförda i Knivsta utifrån den nya pengen för 2025.

En ny skolpeng för 2026 har tagits fram som beslutas i UN-2026/9.

Ärendets uppkomst och historik

Bidrag till enskilda huvudmän för förskoleklass, grundskola och fritidshem ska fastställas per kalenderår. Bidraget ska grunda sig på hemkommunens budget för det kommande budgetåret och beslutas innan kalenderårets början. Då skolpengen för 2025 överklagades och förvaltningsrätten upphävde beslutet fattas ett nytt beslut om skolpeng för 2025.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Ny skolpeng 2025 med jämförelse mot skolpeng 2024

Den nya elevpengen för 2025 blir 5,4 % högre än elevpengen för 2024. Det är en högre ökning än den vid tidpunkten förväntade kostnadsökning på 3,1 %. Det beror på att de kommunala hyreskostnaderna förväntades öka med 2,0 % för 2025 men där en högre andel elever i kommunal grundskola medför en minskning av lokalpengen med -6,1 % för fritidshem och -4,3 % för förskoleklass. För åk 1-9 ökar lokalpengen med 0,4 %. Det gör att den totala lokalersättningen till fristående och externa grundskolor minskar med 347 tkr (-2,5 %). I ramen för 2025 fanns också en politisk satsning på 3 mkr p g a förväntad stor hyreshöjning för Adolfsbergsskolan men som inte blev av och de medlen kan då frigöras till elevpengen.

För fristående och externa skolor innebär detta en ökning av den totala pengen (elevpeng + lokalpeng) 2025 med 3,4 % för förskoleklass, 4,4 % för åk 1-5 och 4,5 % för åk 6-9 och 1,7 % för fritidshem.

Elevpengen till de kommunala skolorna i Knivsta efter återtaget (centralt finansierade kostnader) höjs med i snitt 5,6 % jämfört med 2024.

Ny skolpeng 2025 med jämförelse mot tidigare beslutat skolpeng för 2025

Den nya skolpengen för 2025 innebär en lägre elevpeng men högre lokalpeng jämfört med tidigare beslutat skolpeng för 2025. Utifrån de antaganden om volymer som är gjorda i styrkort innebär det att de kommunala grundskolorna i Knivsta tillsammans får ca 3,4 mkr mindre medel för 2025 jämfört med tidigare beslutad peng. De fristående och externa skolorna får i stället tillsammans ca 3,9 mkr mer medel avseende 2025. Av det är 4,2 mkr ökad lokalersättning men där den totala ersättningen för elevpeng minskar med ca 600 tkr.

Resultateffekt i årsbokslutet för 2025

Under 2026 kommer resursfördelningen för samtliga skolor med elever folkbokförda i Knivsta avseende 2025 att rättas retroaktivt utifrån den nya korrekta pengen för 2025. Det är först då den faktiska effekten kommer att utkristalliseras. I årsbokslutet för 2025 görs en reservering för den förändrade skolpengen 2025 utifrån den beräknade negativa resultateffekten om 3,9 mkr 2025.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-01-08

Styrkort 1 Grundskola 2025

Styrkort 2 Grundskola 2025

Styrkort 3 Grundskola 2025

Beslutet skickas till

Akten
Ekonomichef
Kommunstyrelsen

Tapio Liimatainen
Utbildningschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒ Nej ☐

Budgeten påverkar verksamheterna i Utbildningsnämnden. Barn

kan komma att påverkas indirekt genom exempelvis personaltäthet.

2. Hur har barns bästa beaktats?

Utifrån fastställda budgetramar har avvägningar gjorts mellan olika åldersgrupper, förutsättningar etc för att ge möjlighet att genomföra det pedagogiska uppdraget på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt.

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒